

**SAĞLIK BAKANLIĞI SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NÜN
15.10.2014 TARİHLİ VE "MUAYENEHANELER HAKKINDA" KONULU
"DUYURUSU" HAKKINDA**

Muayenehanelerin taşınması gereken "standartlar"a ilişkin düzenlemeler, Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmeliğin 12/D maddesinde yer alıyor.

Bu "standart"lar ilk olarak 3 Ağustos 2010 tarihinde karşımıza çıktı. Danıştay 10. Dairesi tarafından hukuka aykırı olduğu saptanınca bu kez birkaç kelime değişikliği ile 7 Nisan 2011 değişiklikleri ile karşılaştı. 10. Daire, bu değişikliklerin bir bölümü hakkında da hukuka aykırılık tespiti yaptı. Bu kez 3 Ağustos 2011 değişikliklerini ile yine "standart" olduğu iddia edilen düzenlemeler yapıldı.

3 Ağustos 2011 davaları geçtiğimiz günlerde sonuçlandı ve Bakanlığın ısrarcı olduğu maddeler yine iptal edildi. [\(3 Ağustos 2011 mahkeme sonuçlarına aşağıdaki linklerden ulaşabilirsiniz\)](#)

Yönetmelik değişikliklerine ilişkin kararları, iptal edilmeyen maddeler yönünden temyiz ettik. Bir yandan temyiz sonucunu bekliyor, diğer yandan Bakanlık bundan sonra nasıl bir adım atacaktır izliyoruz!

Muayenehanesi olan hekimlerin kaygı duymasına neden olan düzenlemeler Yönetmelik değişiklikleri ile sınırlı değildi. 6 Ekim 2011 tarihli, 2011/55 sayılı Genelge'yi de anmadan geçmemek gerek.

"Yönetmeliğin 12/D maddesi kapsamında; İl Sağlık Müdürlüklerince, muayenehane başvurusunda dikkat edilecek hususlar, yapılacak değerlendirmeler ve kabul edilecek belgeler hakkında uygulama birliğinin sağlanması amacıyla" çıkarıldığı söylenen bu Genelge, hafızalarda asansör, kapı ve tuvaletlere ilişkin yaptığı ayrıntılı çizimlerle kaldı! [\(Genelgeye aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz\)](#) Genelgenin 5. Maddesi ve ekindeki çizimler hakkında neyseki kısa süre içinde hukuka aykırılık tespiti yapıldı.

Son olarak Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü "Muayenehaneler Hakkında" konulu bir yazı yayınlayarak, 2011/55 sayılı bu Genelge'nin hangi maddelerinin yürürlükte olduğunu ve nasıl uygulanacağını açıkladı. [\(Aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz\)](#)

Sonuç olarak Bakanlık; *"mahkeme kararları ve daha önce muhtelif tarihlerde yapılmış Yönetmelik değişiklikleri göz önünde bulundurulduğunda 2011/55 sayılı Bakanlığımız Genelgesinin 5, 6 ve 7. maddeleri ile Ek-1'in uygulanmaması gerekmekte olup, diğer maddelerin uygulamaları aynı şekilde devam edecektir."* demektedir. Çünkü bahsi geçen maddelerin hepsi yargı tarafından hukuka aykırı bulunarak iptal edilmiştir;

- **GENELGENİN 5. MADDESİ ve EK-1 DE;** asansör, kapı, merdiven, tuvalet ve lavabo gibi fiziki mekânlara getirilen "standart" düzenlenmektedir.

Danıştay 15. Dairesi 12/D maddesinin f fıkrasının (yani "f) Muayenehanelerde yer alan giriş, kapı, asansör, merdiven, tuvalet ve lavabo gibi fiziki alanlar 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun Ek 1 inci maddesi ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenir.") hukuka aykırı bularak iptal etmiştir.

Dolayısıyla Genelge'nin atıf yaptığı 12/D maddesinin f bendi iptal edildiği için,

bu maddeye dayanarak hazırlanan Genelge'nin 5. Maddesi ve ekinde Ek-1 olarak yer alan *asansör, kapı, merdiven, tuvalet ve lavabo gibi fiziki mekânların değerlendirilmesinde bakılacak asgari kriterleri gösterir planlama ve çizimlerin uygulanması zaten mümkün değildir.*¹

- **GENELGENİN 6. MADDESİNDE;** *yangın için gerekli tedbirlerin alındığını, tesisatın kurulduğunu ve binanın yangın açısından uygun olduğunu gösterir belgeden söz edilmektedir.*

Danıştay 15. Dairesi, Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmeliğin, “istenecek belgeler” başlığı altında Ek-1/d'de düzenlenen 7. Maddesini (yani “7) Binada, ilgili mevzuata uygun şekilde yangın için gerekli tedbirlerin alındığını, tesisatın kurulduğunu ve binanın bu açıdan uygunluğunu ayrıntılı olarak gösteren ve yetkili merciden alınan belgeyi (Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi başvurusu, 2.11.1985 tarihli ve 18916 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğine göre 19/8/2008 tarihinden sonra yapılmış binalarda istenmez.)” hukuka aykırı bularak, iptal etmiştir.

Dolayısıyla başvuruclardan yangınla ilgili belge istenmesi, zaten mümkün değildir.

- **GENELGENİN 7. MADDESİNDE;** “Depreme dayanıklılık raporu” düzenlenmiştir.

Danıştay 15. Dairesi, Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmeliğin, “istenecek belgeler” başlığı altında Ek-1/d'de düzenlenen 6. maddesini (yani “6) Binanın, ilgili mevzuata göre alınmış depreme dayanıklılık raporu (Yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi başvurusu, 2.11.1985 tarihli ve 18916 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğine göre 19/8/2008 tarihinden sonra yapılmış binalarda istenmez.”) hukuka aykırı bularak, iptal etmiştir.

Dolayısıyla başvuruclardan depreme ilgili belge istenmesi, zaten mümkün değildir.

Evet Sağlık Bakanlığı, yargı kararlarına paralel olarak 2011/55 sayılı bu Genelge'nin 5., 6. ve 7 maddeleri ile Ek-1 in uygulanamayacağını ifade etmiştir. Ancak bu açıklamanın hemen ardından gelen şu paragrafa acaba ne demek gerekir?

*21 Mart 2014 tarihli Yönetmelik değişikliği ile anılan Yönetmeliğin Ek-1/D'nin 6. maddesi mülga olmuştur. Kararda yer alan gerekçe doğrultusunda **binanın tamamının muayenehane amacıyla kullanılması durumunda Ek-1/D'nin 7. maddesi aynen uygulanacak**, bütün muayenehanelerden yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi istenecek ve “muayenehanenin bulunduğu kısımda ilgili mevzuata göre yangına karşı gereken tedbirlerin alındığına dair yetkili olan mercilerden alınan belge” istenecektir.*

Danıştay 15. Dairesi yangınla ilgili bu maddeyi iptal etmiştir. **(Karara aşağıdaki**

¹ Bu konudaki son düzenleme 21 Mart 2014 tarihinde yapılmış, 12/D maddesinin 1. fıkrasının (f) bendi “Muayenehane katta bulunmakta ise binada asansör bulunması zorunludur.” şeklinde değiştirilmiştir.

[linkten ulaşabilirsiniz](#)) İptal kararı verirken “binanın tamamının” ve bir kısmının muayenehane olarak kullanılıp-kullanılmadığı hususunda bir ayırım yapmamıştır!

Sağlık Bakanlığı yargı kararını eğip-bükemez, parçalara ayıramaz, değiştiremez ve keyfince yorumlayamaz. Nitekim Anayasanın 138. maddesine göre “*Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, **mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez** ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.*” düzenlemesi yer almaktadır.

Bu nedenle de Bakanlığın, 15 Ekim 2014 tarihinde dolaşıma soktuğu “muayenehaneler hakkında”ki duyurunun, yangın raporu ve yangınla belgeleri ile ilgili **bu kısmı, kesinlikle hukuka ve yargı kararlarına aykırıdır.**

Bu içerikte bir işleme maruz kalan hekimlerin ivedilikle hukuk büromuza başvurmasını öneriyoruz.

Keza poliklinik, laboratuvar ve görüntü merkezlerinden gelen başvurulardan, Sağlık Müdürlüğü'nün (yangın ve depremle ilgili) Danıştay kararının, sadece muayenehanelerle ilgili olduğu, diğer sağlık kuruluşlarını bağlamayacağı yönünde açıklamalar yapıldığını da öğrenmiş bulunuyoruz. Aslında Anayasasında “hukuk devleti” olduğu belirtilen bir ülkede, bu tür açıklamaların olmaması beklenir. Danıştay kararı ve gerekçesi, tüm sağlık kuruluşları için de pekala geçerlidir. **Bu yönde/bu nedenle mağduriyet yaşayan, hekimlere ait sağlık kuruluşlarının da hukuk büromuza başvurmasını öneriyor,** konuyu diğer sağlık kuruluşları yönünden de yargıya taşıyacağımızı bilgilerinize sunuyoruz.

29.10.2014
İstanbul Tabip Odası
Hukuk Bürosu

[İlgili yazılar için](#)

Yönetmeliğin 12/D maddesinde şimdiye kadar yapılan değişiklikler ve yargı kararları raporu için;

<http://www.istabip.org.tr/index.php/hukuk/guncel-hukuk/3482-ayakta-tehis-ve-tedavi-yapilan-salk-kurulular-hakknda-yonetmelikte-muayenehanelerin-fiziki-koullarna-likin-duezenlemeler-aclan-davalar-mahkeme-kararlar-guencel-durum.html>

Depreme dayanıklılık ve yangın raporu ile ilgili maddeleri iptal eden Danıştay kararının hukuki değerlendirmesi için;

<http://www.istabip.org.tr/index.php/hukuk/guncel-hukuk/3476-dantay-karar-verdi-muayenehane-acmak-cin-art-koulan-depreme-dayankllk-raporu-ve-yangna-uygunluk-belgesi-artk-stenemeyecek.html>

6 Ekim 2011 tarihli, 2011/55 sayılı Genelge için;

http://www.ttb.org.tr/mevzuat/images/stories/muayenehane-gengelge-son-03102011_2011-55.pdf

Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 15.10.2014 tarihli ve “Muayenehaneler Hakkında” Konulu “Duyurusu” için;

<http://saglik.gov.tr/TR/dosya/1-93472/h/muayenehaneler-hakkinda.pdf>

Danıştay 15. Dairesi'nin, Yönetmelikteki 3 Ağustos 2011 değişikliklerine yönelik kararı için;

<http://www.istabip.org.tr/icerik/att3agustosdanistaykarari.pdf>